Žmogus, kurį domina begalė dalykų

LAIMA APANAVIČIENĖ

Lapkričio 4 d. Lietuvių Fondas (LF) kviečia į jubiliejinį pokylį „Ant laisvės sparnų". Muzikinę programą atliks dainininkė Evelina Anusauskaitė-Young, šiuo metu gyvenanti Californijoje (pokalbį su ja „Draugas" spausdino spalio 14 d.), o jai talkins aktyviai muzikiniame pasaulyje dirbantis muzikantas ir prodiuseris, dainų kūrėjas Marius Leskauskas iš Lietuvos. Prieš renginį pakalbinome **Marių Leskauską.**

Marius Leskauskas. Asmeninio M. Leskausko archyvo nuotr.

– Ne pirmą kartą atvykstate į JAV. Ne pirmą kartą Jūsų klausysis ir čikagiečiai. Kaip pasikeitė prieš 10 metų Čikagoje koncertavęs Marius Leskauskas?

– Uff... prieš 10 metų aš buvau atvykęs su Jurga Šeduikyte. Tiesą sakant, tai buvo pirma, jei taip galima sakyti, A klasės atlikėja, su kuria koncertavau. Nuo to laiko teko groti su daugeliu žinomiausių Lietuvos atlikėjų ir grupių, sukurti nemažai muzikos...

– Klaipėda ir Vilnius – kokias muzikines perspektyvas tau atvėrė šie miestai? Kokiomis kultūrinėmis savybėmis jie išsiskiria iš kitų Lietuvos ar net Europos miestų?

– Esu kilęs iš Klaipėdos, bet savo, kaip pop muzikos atlikėjo-instrumentalisto karjerą pradėjau Vilniuje. Šių miestų muzikinė scena gerokai skiriasi, kaip ir gyvenimas juose. Klaipėda – rami, banguojanti. Gatvėse vakarais sunkiai rasi šurmuliuojančias minias žmonių. Tai labiau džiazo muzika pasižymintis miestas. Matyt ta ramybė ir diktuoja miesto muzikinį foną.

Vilnius – europietiškas miestas. Su žymiai laisvesniu požiūriu į daugelį dalykų, bet tuo pačiu čia žymiai reiklesnis, daugiau matęs žiūrovas. Čia gimsta didžioji dalis pop muzikos, čia sukasi pagrindiniai muzikantai, įsikūrusios žinomiausios grupės.

– Muzikos pramonėje, regis, visi vienu metu yra ir vadybininkai, ir įrašų prodiuseriai, ir atlikėjai, ir kompozitoriai. Kaip jūs save vadinate?

– Geras klausimas... kartais pats susimąstau. Matyt galima naudoti visus iš išvardintų apibūdinimų, išskyrus vadybininką. Kol kas tuo neužsiimu. Žinoma, tikrai negaliu pasakyti, kad niekada to nedarysiu. Kas gali žinoti? Lietuvos rinka labai maža. Deja. Tai diktuoja tam tikras darbo sąlygas.

– Kompozitorius, atlikėjas – visiems žinomos sąvokos. Kaip apibrėžtumėte, kas yra muzikos prodiuseris ir kokios yra jo atsakomybių ribos?

– Šią sąvoką gana sunku tiksliai apibūdinti. Vieni ją traktuoja vienaip, kiti kitaip. Vieni muzikos prodiuseriu laiko atlikėjo vadybininką, kiti – žmogų, kuris po užsakymo pateikia galutinį dainos įrašą (toks žmogus dar kitaip vadinamas įrašų prodiuseris). Muzikos/įrašų prodiuseris yra žmogus, kuris realizuoja kūrinį. Kompozitorius gali sukurti ir užrašyti jį natomis, bet tai nebus įrašas, kuris jau gali skambėti eteryje. Kažkas turi jį tinkamai paruošti ir įrašyti. Atsakomybės ribos pakankamai plačios. Tenka kurti aranžuotes, redaguoti ne tik tekstus, bet dažnai ir visą dainą nuo nulio iki jos galutinio skambesio. Tai sudėtingas darbas, reikalaujantis didelio plataus spektro žinių bagažo.

– Kaip gimsta jūsų dainos, gal turite įkvėpimo mūzą?

– Dainos pradžia gali būti bet kas. Tai gali būti kažkoks atsitiktinai rastas specifinis garsas, tekstas, melodija, ritmas. Daugybė dalykų... Nėra vieno žinomo kelio į dainos sukūrimą. Kartais, kad užsimegztų gera idėja dainai, prireikia ne vienos nakties.

– Dirbate su daugybe dainininkų. Kaip Jūs juos atrandate, kaip ,,susidainuojate"? Kada ir kur susikirto Jūsų ir Evelinos Anusauskaitės-Young keliai?

– Dažniausiai atlikėjai randa mane. Mūsų mažoje rinkoje pagrindiniai scenos žmonės pažįsta vieni kitus, ar bent jau žino. Kažkuriuo metu atlikėjui prireikia muzikanto ir jis jį pasikviečia. Kažkokio susigrojimo proceso kaip ir nėra. Tai įvyksta natūraliai (arba neįvyksta – juokiasi).

Evelina taip pat mane žinojo (jei gerai pamenu), nors asmeniškai tada dar nebuvome susipažinę. Aš studijavau Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Džiazo katedroje, kur Evelinos dėdė Artūras Anusauskas, pianistas, kompozitorius, aranžuotojas, buvo katedros vedėjas ir mano dėstytojas. O tikroji pažintis įvyko, jei gerai pamenu, kai mus supažindino atlikėjas Sasha Song, su kuriuo aš koncertavau ne vienerius metus.

– Sakoma, kad dabar didžiuosius pinigus neša nebe įrašų pardavimai, o filmai ir televizija. Jūs rašote muziką šioms pramogų verslo sritims taip pat. Ar sutiktumėte su tokiu vertinimu?

– Negaliu nei sutikti, nei paneigti. Kad įrašai šiais laikais neša labai mažą pelną – faktas. Tačiau filmams ir televizijai specialiai muzikos nekuriu. Bent jau kol kas tokių pasiūlymų negaunu. Su televizija mane daug metų sieja muzikiniai projektai. Pagrindinis – šiuo metu jau penktą sezoną filmuojamas ,,Lietuvos balsas" (,,The Voice of Lithuania"). Esu šio projekto klavišininkas ir muzikinės grupės vadovas.

– O koks Jūsų – atlikėjo – kelias? Koks yra tipinis šiuolaikinis atlikėjas?

– Mano, kaip atlikėjo, kelias dar tik prasideda. Labai sunku būti muzikos kūrėju, kai dirbi su kitais atlikėjais. Yra daugybė psichologinių barjerų, kuriuos reikia įveikti. Tačiau pagaliau tai prasidėjo ir, tikiuosi, nesustos. Su lietuviško ,,X-faktoriaus" nugalėtoja Monika Pundziūte-Monique sukūrėme duetą ,,Mark Les & Monique" ir kartu kuriame muziką.

Nežinau, ar yra tipinis šiuolaikinis atlikėjas. Norėčiau sakyti, kad tai atlikėjas, kuriantis šiuolaikinę muziką, bet tai gal labiau siejasi su tam tikru stiliumi, o šiais laikais labai populiaru maišyti stilius. Mūsų su Monique duetas kuria šiuolaikinę, elektronika paremtą muziką, tačiau mėgstu toje muzikoje įterpti garsų, kurie buvo būdingi, tarkim aštuntajame, dešimtmetyje.

– Ar turite kokių ypatingų ritualų prieš užlipant ant scenos?

– Ne. Turiu vienintelį prietarą, kuriuo vadovaujuosi – dieną prieš koncertą ar koncerto dieną nesikerpu nagų. Kažkada kažkas pasakė, kad negalima to daryt, tai dabar bijau (juokiasi).

– Atrodo, turime ir gerų kompozitorių, ir gerų atlikėjų, tačiau lietuvių kūrėjai sunkiai įsitvirtina pasauliniame muzikos vandenyne. Kodėl? Ar tikite Lietuvos muzikos ateitimi? Kokia ji bus?

– Labai geras klausimas. Dabar kaip niekad tikiu Lietuvos atlikėjų galimybėmis garsinti Lietuvos vardą užsienyje. Atlikėjai, kurie RIMTAI žiūri į muziką jau turi teisingą vakarietišką suvokimą, kas yra kokybė ir jiems tai pradeda rūpėti. Deja, tokių atlikėjų kol kas – labai nedaug. Vienas tokių, teikiančių bene didžiausią viltį, yra Donatas Montvydas (Donny Montell). Kartu grojame jau nemažai metų, bet tai niekaip neįtakoja mano nuomonės apie šį atlikėją. Tiesiog matau jo požiūrį į tai, ką jis daro iš esu šiek tiek arčiau jo nei kiti. Taip, mes dar turime didžiulę antrarūšės muzikos rinką, kurią, norint pavadinti muzika, reikėtų žodį muzika dėti į kabutes. Tačiau pažanga yra. Tiesa, muzikinėje srityje mes dar esame labai neišprusę. Mes žinome, kad reikia pirkti geras plytas namo statybai, kad yra skanaus egzotiško maisto, bet visiškai nesuvokiame, kad muzika taip pat turi būti kokybiška ir to nereikalaujame iš atlikėjais apsimetančių, dažnai jokio muzikinio talento neturinčių žmonių. Tai labai stabdo visą pažangą, bet tikiu, kad vis daugiau žmonių pradės atskirti pelus nuo grūdų.

– Kai negrojate, ką veikiate laisvalaikiui?

– Esu žmogus, kuriam yra begalė įdomių dalykų. Kartais tai netgi trukdo darbe.. Mane žavi lėktuvai. Gyvenu netoli Vilniaus oro uosto. Visada su dideliu žavesiu stebiu praskrendančius lėktuvus. Galiu valandų valandas žiūrėti video įrašus apie juos.

Labai mėgstu automobilius. Esu turėjęs jų ne vieną. Šiuo metu turiu du. Vieną kasdieninį, kitą – perdirbtą ,,Hondą" (deja, ,,Honda" jau keletą metus kenčia nuo dėmesio stokos – juokiasi).

Dar labai mėgstu elektroninius daikčiukus: kompiuterius, telefonus, fotoaparatus, ,,dronus" (skraidantis bepilotis orlaivis – L. A.), įvairius ,,gadget" (įvairūs mažų matmenų įrenginiai, mechanizmai, technikos naujovės – L. A.)

O kai graži diena, sėdu ant savo ,,Ducati". Nesu labai aktyvus motociklininkas, bet smagu kartais pravėdinti galvą.

– Ko patys šiuo metu klausotės savo grotuvuose?

– Mano grotuvas – ,,Spotify" (komercinė muzikos klausymosi internetu platforma – L. A.). Tai bene geriausias dalykas, atrastas per paskutinius keletą metų. Jame – galybė muzikos. Kadangi prodiusuoju ir groju daug skirtingos muzikos, mano klausomos muzikos spektras labai platus – nuo kantri iki repo. Paskutinis muzikinis atradimas – grupė ,,Paperwhite".

– Keli žodžiai skaitytojams?

– Muzika ne visada turi būti tik linksma. Ji gali nešti labai svarbią žinią arba ypatingą emociją. Pabandykite įsiklausyti. Tikiuosi mums su Evelina pavyks sukurti kažką įsimintino.

– Ačiū už pokalbį. Iki susitikimo koncerte.